

PRLJAVO KAZALIŠTE:

»CRNO BIJELI SVIJET«

— Majstori poliglotti reći će vam da strani jezik možete smatrati naučnim tek ako na njemu umijete misliti. »Prljivo kazalište« potvrđuje to staro pravilo, primijenjeno na jezik rock-glazbe.

Već nakon izlaska prvog, prošlogodišnjeg albuma, kritičari su ih proglasili međušnjom pojavom jugoslavenskog rocka, čedom njegove treće generacije, upravo zbog očite sposobnosti da svoje iskaze unutar rokorskog mikrokozma umjesto da ih — manje ili više uspješno — adaptiraju na nj, oblikovane po nekoj drugoj sintaksi, kao što je to slučaj s prosjekom domaćeg rock-priploda. Jezik rocka pokazao se, naprosto, materinim jezikom »Prljavog kazališta«.

17.9.
Čedo treće generacije

Piše Dražen Vrdoljak

Logično je da su »Prljavci«, raspoloživi tim temeljem, osjetili potrebu za novim polazištima, ili, ako hoćete — za sazrijevanjem. S obzirom na krpice konvergenosti koje su podigle temperaturu oko prvog albuma, moglo se možda predvidjeti da će nadogradnju na idućem pokušaju oni shvatiti kao radikaliziranje motiva iz pjesama poput, primjerice, »U mojoj općini problema nema«, »Veze i poznanstva« ili »Što je to u ljudskom biću što ga vodi prema piću«, najizravnijih podsjetnika na njihovo pankersko podrijetlo, iako »Sretno dijete« ostaje najefektnijim manifestom Hourina svjetonazora »treće generacije«. No, »Crno bijeli svijet« pokazuje da prirodno i tečno snalaženje u mediju rocka nisu željeli iskoristiti za produbljivanje britkosti duha, koliko u funkciji horizontalne stila. Svojim drugim albumom, »Prljavo kazalište« vrlo je uspješno eksploatiralo područje stilistike (novog) jezika rocka, u zaokretu čiji će opseg možda natjerati tvrdokorne poklonike grupe da pomisle kako se ona udaljila od prvobitno zacrtane putanje. Takav zaključak bio bi, dakako, površan i brzoplet. Iako mladi (u najboljim godinama), Jasenko Houra i njegovi pajdaši iz birtija Dubrave nisu toliko naivni da bi svoj pionirski doprinos jugoslavenskom »novom valu« idealizirali do te mjere da se osjete odgovornima za obranu njegove ortodoksnosti. Ako je izvjestitelj »Melody Makera« prije nekoliko mjeseci ustvrdio da novi odsječak jugoslavenskog rocka stoji na pozicijama 1976 — 77, »Crno bijeli svijet« zacijelo bi ga uvjerio da duh 1979 — 80. također penetriira u senzibilitnost i spoznaje nekih dječaka.

Govoreći u kontekstu sposobnosti »Prljavog kazališta« da *razmišlja* u roker-

skim terminima (a ne da njima manipulira), imamo pri tom na umu vještinu kojom je grupa asimilirala tendencije suvremene rock-glazbe. Naslov »Crno bijeli svijet« referenca je na »dvtovonski« ska-krug: istoimena skladba, kojom album započinje, kao i zaključna, hedi-nostička »Mi plešemo«, dostojan su jugoslavenski pandan »2-Tone« maniri »Specialsa« i, naročito, »Selectera«.

»Neka te ništa ne brine« svjedoči da su »Prljavci« svladali tehniku korištenja diskretnog *reggae backbeata*, jedne od okosnica modernog rock-ritma. »Moderna djevojka« i »Zagreb« kao da su izašli ispod kape harmonijskih pop-struktura s početkom šezdesetih godina, a taj dojam potenciraju aranžerska rješenja u pjesmama »Nove cipele« i »Sam«. Ona sadrže spektorovsku arhitekturu koja se, doduše, ne oslanja na doslovno oponašanje monumentalnih »zidova zvuka«, ali snažno sugerira njihovu panoramsku sliku i melodioznost — daljnje komponente nekih među najdopadljivijim usmjerenjima pop-rocka ovog trenutka — od »Blondie« do »Pretendersa«. U ovakvu paletu logično se uklapa obrada Pomus-Shumanova klasika »Save The Last Dance For Mex«, koja u izvedbi »Prljavog kazališta« prvenstveno asocira na glasovitu Kinel-Robićevu verziju pod nazivom »Sedamnaest ti je godina tek«.

Očito, sastojke albuma »Crno bijeli svijet« vrlo je lako očitati. Zahvaljujući uvježbanosti grupe, producentskom radu Ivana Stančića i pogodnostima tonske realizacije (koja je znatno hendikepirala prvi LP), oni su povezani u raspoznatljivu i nedvosmislenu strukturu s predvidljivim i jedinim mogućim rezultatom: dobili smo, naime, album koji se ugodno i lako sluša. S obzirom na prisilu koju golem dio jugoslavenske rock-produkcije izvodi nad slušateljima, veći kompliment teško da bi se mogao pronaći. Hourini krokiji od tekstova podređeni su dominantnim, širokim aranžersko-producentskim potezima, tako da ne nagrđuju sveprisutan ton zabavnosti i vitalnosti albuma koji će »Prljavo kazalište« zasigurno promovirati na novu stepenicu (masovnog) uspjeha.